

Preservation of wetland habitats in the upper Biebrza Valley
Ochrona siedlisk mokradłowych doliny Górnej Biebrzy

Sygn. GB/ZP-WW/D2-6

Osowiec-Twierdza 21 października 2013r.

Raport z liczenia noclegowisk żurawia (*Grus grus*) w 2013 roku, na obszarze objętym projektem LIFE11 NAT/PL/422 „Ochrona siedlisk mokradłowych doliny Górnej Biebrzy”, wykonanego w ramach działania: monitoring przyrodniczy projektu, symbol zadania D2.

Metodyka, jaką zastosowano podczas liczenia noclegowisk żurawia na obszarze projektu Górnej Biebrzy zgodna jest z zasadami określonymi w Monitoringu Noclegowisk Żurawi (MNŻ) – ogólnopolskim programie prowadzonym w celu zinwentaryzowania noclegowisk podczas jesiennej wędrówki tego gatunku ptaka.

W okresie wędrówek żurawie koncentrują się wokół stałych, wykorzystywanych przez wiele lat noclegowisk, na których zatrzymują się przed podjęciem dalszych wędrówek na zimowiska.

Celem niniejszego liczenia było:

1. Wskazanie kluczowych zlotowisk na obszarze projektu będących noclegowiskiem.
2. Oszacowanie liczebności ptaków na noclegowiskach.

Ponieważ w czasie zlotowisk ptaki tworzące zgrupowania mogą przebywać w danej chwili w jednym miejscu lub być rozproszone w kilku miejscach, konieczne było dokonanie lustracji całego obszaru projektu we wszystkich trzech określonych w metodologii monitoringu terminach. Zgodnie z zasadami MNŻ, populacja docelowa będąca przedmiotem monitoringu obejmuje zbiór wszystkich żurawi zarejestrowanych podczas liczenia, obejmująca każdorazowo przynajmniej 100 osobników. Ponieważ w przeszłości nie stwierdzono na obszarze Górnej Biebrzy noclegowisk, liczenia w roku 2013 potraktowane zostały jako pilotażowe. Ponadto, intencją liczenia noclegowisk na obszarze projektu w roku bieżącym było wytypowanie potencjalnych noclegowisk, potwierdzenie ich istnienia bez względu na fakt czy koncentracja osobników na danym noclegowisku wynosiła wymagane przez MNŻ minimum 100 ptaków. W konsekwencji, ilość zaobserwowanych na noclegowisku żurawi nie decydował o zinwentaryzowaniu danego miejsca jako

Projekt współfinansowany przez Instrument LIFE+ Komisji Europejskiej,
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Biebrzański Park Narodowy.
Korespondencja: BPN 19-110 Goniądz Osowiec Twierdza 8; e-mail: m.silakowski@biebrza.org.pl

noclegowisko, także wtedy, jeśli koncentracja ptaków w danym miejscu była mniejsza niż 100 osobników. Na potrzeby tego projektu, jako minimum istotne aby dane zlotowisko żurawi uznać za ważne, przyjęto minimum kilkanaście osobników na noclegowisku.

W okresie jesiennym 2013 roku dokonano trzech kontroli całego obszaru projektu. Szczególną obserwacją objęto noclegowiska stwierdzone podczas pierwszego – wczesnego liczenia. Obserwacji dokonywano z punktów zapewniających dobrą widoczność i możliwość długotrwałego śledzenia stad ptaków dolatujących na noclegowisko (wieczorem) lub opuszczających noclegowisko (rano). Liczenia prowadzono z wykorzystaniem lornetki zakupionej w projekcie na potrzeby monitoringu przyrodniczego ptaków. Rejestrowana była liczba ptaków w kolejno przelatujących stadach.

Liczenia wykonano w terminach:

1. 06-08 września 2013 roku.
2. 20-21 września 2013 roku.
3. 04-05 października 2013 roku.

Noclegowiska stwierdzono wyłącznie podczas pierwszego liczenia (w terminie 06-08 września) w trzech lokalizacjach:

1. Krasnybór – Trzyrzeczki (łąki nad Biebrzą). Stwierdzono **20 żurawi**.
2. Szuszałewo (łąki i pola na północny-zachód od wsi). Stwierdzono **92 żurawie**.
3. Chilmony (pola w okolicach kolonii Chilmony). Stwierdzono **81 żurawi**.

W trakcie liczenia środkowego (20-21 września) oraz liczenia późnego (04-05 października) nie stwierdzono noclegowisk żurawi.

Wyniki liczeń wraz z opisem miejsc, terminów i godzin obserwacji oraz warunków pogodowych przedstawiono na załączonych formularzach. Podczas inwentaryzacji wykorzystano formularze MNŻ. Wyniki przekazano ponadto pracownikom Biebrzańskiego Parku Narodowego, merytorycznie odpowiedzialnym za MNŻ na terenie Parku.

W załączeniu:

1. Wypełnione formularze MNŻ.
2. Mapa z lokalizacją noclegowisk.

Sporządził:

Włodzimierz Wróblewski

koordynator ds. ochrony przyrody

